

Wielkopolska Izba Rolnicza
ul. Gołęcińska 9 e
60-626 Poznań

tel. 61 227 0130
fax: 61 227 0131
e-mail: wir@wir.org.pl
internet: www.wir.org.pl

WIR.BW.GW.AP.3061.2021

Poznań, 07.12.2021 r.

Sz.P.
Henryk Kowalczyk
Wicepremier
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z podpisaniem przez Prezydenta RP w dniu 6 grudnia br. zmiany ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, która wejdzie w życie po 30 dniach, jako wielkopolski samorząd rolniczy wyrażamy bardzo duże zaniepokojenie skutkami w zakresie ograniczeń postępowania egzekucyjnego, skierowanego do składników gospodarstwa rolnego, które mogą wynikać z przyjętych rozwiązań dla finansowania gospodarstw rolnych.

Ustawa przeniosła rozwiązania zawarte w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie określenia przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji do przepisów o randze ustawowej, tj. Kodeksu postępowania cywilnego. Poważne zastrzeżenia budzi jednak rezygnacja z przeniesienia do Kodeksu postępowania cywilnego normy wyrażonej obecnie w § 5 rozporządzenia, zgodnie z którą „Przepisów rozporządzenia nie stosuje się w razie równoczesnego skierowania egzekucji do wszystkich nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego prowadzonego przez dłużnika”.

Rezygnacja z przeniesienia tego przepisu do ustawy pozbawia bank i inną instytucję finansującą szansy na odzyskanie należnych wierzytelności i tym samym zniechęca do udzielania dalszego finansowania rolnikom. W tym zakresie zastąpienie rozporządzenia nowymi przepisami ustawowymi, w praktyce pogarsza sytuację wierzyciela w porównaniu z obowiązującym stanem prawnym.

Wejście w życie tych przepisów, znacząco utrudni pozyskiwanie i zabezpieczanie kredytów oraz innych instrumentów finansowych przez gospodarstwa rolne. Nieruchomości, w tym grunty rolne oraz ruchomości, w tym maszyny rolnicze, stanowią obecnie podstawowe zabezpieczenie kredytów i pożyczek już udzielonych oraz tych, które będą pozyskiwane przez rolników w przyszłości. Zabezpieczenie kredytów musi być z jednej strony wiarygodne z punktu widzenia wyceny, z drugiej zaś – musi być akceptowalne dla Komisji Nadzoru Finansowego.

Problem dotyczy nie tylko banków, ale wszystkich podmiotów wspierających finansowo rolnictwo i jego otoczenie, takich jak: Bank Gospodarstwa Krajowego, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, firm leasingowych, czy podmiotów zaopatrujących rolników w środki produkcji, udzielających tzw. kredytów kupieckich. Wynika to ze specyfiki rolnictwa oraz oceny ryzyka finansowania tej branży przez banki. Na zagrożenie, na które zwracamy uwagę,

wskazuje również opinia z dnia 09.11.2021 roku, przygotowana przez Związek Banków Polskich, reprezentujący wszystkie instytucje finansowe. Opinię tę załączamy do naszego pisma.

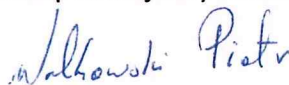
Nasze analizy i rozmowy z przedstawicielami instytucji finansowych oraz z rolnikami, którzy zasiadają w radach nadzorczych banków spółdzielczych wskazują, że utrudnienia w egzekucji na majątku trwałym gospodarstwa, spowodują, że przy braku innych możliwości skutecznego zabezpieczenia, instytucje te ograniczą znacząco akcję kredytową w tym sektorze. To naszym zdaniem obniży konkurencyjność polskiego rolnictwa i jego możliwości produkcyjne i eksportowe. Problem dotyczyć będzie również już udzielonych kredytów i pożyczek. Banki, zgodnie z procedurami KNF, będą musiały przeliczyć wartość zabezpieczeń i podjąć odpowiednie kroki – poprosić rolnika o podniesienie poziomu zabezpieczenia lub podwyższyć oprocentowanie kredytów. Podwyższenie zabezpieczenia spowoduje wzrost obsługi kredytów. Ponadto same banki, zgodnie z obowiązującymi procedurami, będą musiały także znacząco zwiększyć rezerwy na obsługę takich kredytów.

Zmianę warunków finansowania rolnictwa należy rozważać w kontekście sytuacji gospodarczej. Polskie rolnictwo czeka kolejne wyzwania rozwojowe związane z Zielonym Łądem, dostosowaniem do wzrastających wymogów oraz koniecznością zwiększania produkcji. Już dzisiaj 70% żywności produkuje 30% najlepszych gospodarstw. Te gospodarstwa nie poradzą sobie bez wsparcia kredytowego. Nowe wyzwania w rolnictwie wymuszać będą zakupy nowoczesnych, drogich technologii. W nowej perspektywie finansowej dotacje na takie zakupy będą bardzo mocno ograniczone. Zastąpią je instrumenty zwrotne, np. pożyczki i kredyty. Ich udzielanie będzie wymagało zabezpieczeń. Rosnące ceny środków produkcji, w tym głównie nawozów, wymagać będą pozyskiwania przez rolników coraz to większych środków obrotowych, w postaci również kredytów zabezpieczanych ciągle jeszcze hipotekami.

Rozumiemy konieczność ochrony interesów rolników, ale przyjęte rozwiązania idą naszym zdaniem zbyt daleko. W związku z powyższym apelujemy o przanalizowanie tej kwestii i ewentualną interwencję, gdyż wprowadzane zmiany, pomimo dobrych intencji, mogą się okazać tragiczne w skutkach i przynieść efekt odwrotny od zamierzonego. Odcięcie polskiego rolnictwa od finansowania znacząco utrudni jego dalszy rozwój i poprawę efektywności gospodarowania, co przełoży się na pogorszenie sytuacji finansowej wielu gospodarstw rolnych.

Z poważaniem

Prezes
Wielkopolskiej Izby Rolniczej

Piotr Walkowski

Załącznik:

- Opinia Związku Banków Polskich.

Do wiadomości:

- Wiktor Szmulewicz – Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych.